

Türkiye'deki Yasal Düzenlemeler

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği (2006)

- Özel gereksinimli bireylerin genel ve meslekî eğitim görme haklarını sağlamaya yönelik esasları düzenlemek amacıyla çıkarılmıştır.
- İlk kez 2000 yılında yürürlüğe giren (MEB, 2000) bu yönetmelikte önemli değişiklikler yapılarak 2006 yılında tekrar yürürlüğe konmuştur.

- 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında KHK'ye ve 5378 sayılı Engelliler Kanununa dayalı olarak hazırlanmıştır.
- Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'ne 2009, 2010 ve 2012'de bazı maddeler eklenmiş, bazıları da çıkarılarak en son halini 2012'de almıştır (MEB, 2006).

- **I. kısım** “genel hükümler”
- **1. bölümde** amaç, kapsam, dayanak ve tanımlar yer almakta;
- **2. bölümde** özel eğitimin amaçları ve temel ilkeleri açıklanmaktadır.

- **II.Kısım**
- **1. bölüm:** eğitsel değerlendirme ve tanılama, eğitim planı
- **2.bölüm:** yönlendirme, yerleştirme ve izleme

- **III. Kısım:** özel eğitim hizmetleri kurulu ve özel eğitim değerlendirme kurulunun görevleri
- **IV. Kısım:** Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamaları

- **V. Kısım: Eğitim hizmetleri**
- **1. Bölüm:** okul öncesi dönemde, ilköğretimde, ortaöğretimde, yükseköğretim ve yaygın öğretimde özel eğitim hizmetleri ve izlenecek süreçler
- **2. bölüm:** evde eğitim hizmetleri,
- **3. bölüm:** erken çocukluk döneminde özel eğitim hizmetleri
- **4. bölüm:** aile eğitimi

- **VI. Kısım: Kurumlar**
- **1. bölüm:** özel eğitim okul ve kurumları
- **2. bölüm:** birden fazla yetersizliği olan bireyler için açılan özel eğitim kurumları, özel eğitim mesleki eğitim merkezi (okulu), özel eğitim iş uygulama merkezi açılması ve diğer özel eğitim okul ve kurumlarıyla ilgili

- **VII. Kısım:** özel hizmetleri sunan yönetici, öğretmen, usta öğretici ve diğer personellerin görev, yetki ve sorumlulukları

- **VIII. Kısım: Eğitim-öğretim:**
- eğitim programları,
- okul ve kurumlarda kurulacak kurullar,
- birimler, komisyonlar ve ekipler, öğrenci işleri
- eğitim-öğretimin denetimi

- **IX. Kısım: Çeşitli ve son hükümler** özel eğitim araçları, eğitim ortamları, öğrencilere ücretsiz taşıma ve ücretsiz öğle yemeği hizmeti sunma

- *2000 yılında Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ile açılan Otistik Çocuklar Eğitim Merkezleri, 2006'da yenilenen yönetmelikte 2012'de yapılan değişlikle kapatılmıştır.*

- Sonuç olarak, Türkiye'de özel eğitime yönelik yasal düzenlemelerin **dünyadaki ve ABD'deki yasalarla paralel** olduğu ancak bazı yasaların uygulanmadığı ve uygulama zorluklarının olduğu dikkat çekmektedir (Gürsel, Ergenekon ve Batu, 2007; Oğuztürk, 2005; Özbey, 2015; Şişman, 2014).
- Özel gereksinimli bireylere yönelik mevzuat ile varolan hizmetlerin durumunun incelendiği bir çalışmada (Vuran ve Yücesoy, 2003), yasal düzenlemelerdeki gelişmelerin **Avrupa Birliği'ne uyum sürecinin** bir yansıması olduğu, uygulamanın niteliksel ve niceliksel olarak ne düzeyde olduğunun bilinmediğini belirtilmiştir.

- **öğretmen ve yöneticilerin** gerekli bilgi, beceri, uygulama ve yasalar kapsamındaki haklarla ilgili bilgi donanımlarının **yetersiz** olduğu, Türkiye'de uygulanan eğitim müfredatlarının ve öğrenme ortamlarının kaynaştırma için uyarlanması gerektiği, gezici öğretmenlik uygulamasının yaygın olmadığı ifade edilmiştir.
- Ülkemizde özel gereksinimli bireylere ilişkin mevzuatın uygulanmasına ilişkin **problemler** yaşandığı görülmektedir.

